

ETIČKI KODEKS DRUŠTVA GRUPNIH ANALITIČARA BEOGRAD (DGAB)

OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1.

1.1. Etički kodeks Udruženja „Društvo grupnih analitičara Beograd“ (u daljem tekstu DGAB) odražava principe grupnoanalitičke teorije i prakse.

1.2. Kodeksom DGAB se uređuju opšti kodeks etike i specifični kodeks profesionalne prakse u obavljanju profesionalnih aktivnosti i primenjuje se na sve odnose u kojima se članovi mogu naći tokom obavljanja svih svojih profesionalnih aktivnosti.

Obaveznost Etičkog kodeksa

Član 2.

2.1. Odredbe Kodeksa su obavezujuće za sve terapeute/članove DGAB, uključujući redovne, pridružene, počasne i penzionisane članove, kao i edukante.

2.2. Pravila Etičkog kodeksa treba da se poštuju zato što utiču na odnose sa pacijentima/klijentima, kolegama i javnošću. Pravila se odnose na obavezu etičnog postupanja grupnih analitičara u svim njihovim profesionalnim aktivnostima.

2.3. Povreda Etičkog kodeksa može voditi započinjanju postupka, bez obzira da li je njegov povreda prijavljena od strane pacijenta, klijenta, kolege ili edukanta.

Odnos članova prema Etičkom komitetu DGAB

Član 3.

3.1. Etički komitet DGAB se stara o sprovođenju Etičkog kodeksa u skladu sa Statutom DGAB.

3.2. Etički komitet DGAB se bavi: razvijanjem i unapređivanjem Etičkog kodeksa; obezbeđivanjem uslova u DGAB da se principi predviđeni kodeksom sprovode kroz

tekući, otvoren i slobodan dijalog, kreiranjem grupno analitičke kulture DGAB koja će negovati najviše standarde etičkog ponašanja članova; konsultacijama o pitanjima etike; organizovanjem seminara i programa obuke na temu etike i etičkog kodeksa u psihoterapijskoj profesiji, prihvatanjem pristiglih žalbi i pokretanjem postupka po žalbama povodom povreda odredaba Etičkog kodeksa u skladu sa Pravilnikom o postupanju po žalbama povodom povreda Etičkog kodeksa.

3.3. Članovi DGAB kao i edukanti koji rade pod supervizijom se obavezuju da bez odlaganja obaveste predsednika Etičkog komiteta ukoliko je pokrenut ili se protiv njih vodi krivični ili prekršajni postupak pred sudom, a koji se odnosi na njihovu profesionalnu praksu.

Član 4.

4.1. Kako bi se izbegle moguće dileme, termin „klijent“ se u Etičkom kodeksu odnosi i na pacijente.

ODNOS PREMA KLIJENTIMA

Seting

Član 5.

5.1. Potrebno je da se obezbede odgovarajući fizički uslovi za psihoterapijski tretman u skladu sa principima dinamičke administracije određenim posebnim pravilnikom.

Terapijski ugovor

Član 6.

6.1. Svaki klijent mora da bude informisan pre započinjanja psihoterapijskog tretmana o njegovoj prirodi, dobitima i rizicima što sve treba da bude sastavni deo beleški o klijentu. Pružanje ovih informacija treba da bude deo ugovora sa klijentom, koji može da bude ili u pisanom obliku ili uspostaviti odgovarajući usmeni dogovor.

Saglasnost i sposobnost za pristanak

Član 7.

7.1. Svaki klijent stariji od osamnaest godina je sposoban da daje pristanak, ukoliko nije drugačije dokazano. Ukoliko klijent ima manje od osamnaest godina, roditelj ili staratelj klijenta treba da bude uključen u sve organizacione odluke.

Član 8.

8.1. Članovi moraju da obezbede odgovarajuću brigu za svoje klijente u slučaju iznenadne bolesti ili smrti u vidu profesionalnog testamenta, tako što će se dogovoriti sa kolegom (ili kolegama) da u tim slučajevima kontaktira njegove/njene klijente i obezbedi im kontinuitet tretmana.

NAČELA U OBAVLJANJU PROFESIONALNIH DUŽNOSTI

Načelo poštovanja ljudskih prava i zabrana diskriminacije

Član 9.

9.1. Svi članovi DGAB i edukanti su u obavezi da poštuju osnovna ljudska prava propisana Poveljom Ujedinjenih Nacija i ne smeju ni na koji način da podržavaju ili doprinose povredi ovih prava. Zabranjena jediskriminacija klijenata po bilo kojoj osnovi uključujući nacionalnu, rasnu, versku pripadnost, političko i drugo uverenje, obrazovanje, društveni položaj, imovinsko stanje, socijalno poreklo, ili neko drugo lično svojstvo, religijsko opredeljenje, godine života, onesposobljenje, pol i seksualnu orijentaciju. Obaveze poštovanja ljudskih prava UN su u skladu sa vrednovanjem različitosti i ravnopravnosti u grupnoj analizi.

Neiskorišćavanje (zloupotreba moći)

Član 10.

10.1. Ni jedan član DGAB ni edukantne sme da iskoristi svoju profesionalnu poziciju, ugled ili poverljive informacije, kako bi time uticao na klijente ili ih iskoristio za lične svrhe.

10.2. Odnos sa klijentom ili bivšim klijentom iz kliničkog setinga mora da bude na profesionalnoj osnovi i klijent se ne sme seksualno, emocionalno, finansijski niti socijalno iskorišćavati na bilo koji način. Između terapeuta i klijenta ili bivšeg klijenta iz kliničkog setinga ne sme biti seksualnog kontakta.

10.3. Načelo grupnih analitičara je poštovanje klijenta kako iz kliničkog tako i iz nekliničkog setinga i neophodno je da se vodi računa o izbegavanju bilo kakvog iskorišćavanja klijenta za vreme profesionalnog odnosa i posle završetka profesionalnog odnosa.

Načelo poverljivosti

Član 11.

11.1. Tokom terapije se vodi dokumentacija koja sadrži osnovne podatke o klijentima. Dokumentacija je strogo poverljiva i dostupna samo terapeutu koji radi sa klijentima. Poverljivi podaci ne smeju biti otkriveni bez pismenog pristanka klijenta. Takođe, treba tražiti saglasnost klijenta za specifičnu komunikaciju sa određenim profesionalcima (poput doktora opšte prakse). Klijent takođe treba da bude ohrabren da kontaktira specifične profesionalce sam, ukoliko terapeut proceni da postoji potreba za tim (npr. ukoliko klijent treba da se javi lekaru zbog problema vezanih za fizičko zdravlje).

11.2. Otkrivanje poverljivog materijala bez saglasnosti klijenta moguće je samo u smislu zakonskih obaveza, a naročito ukoliko postoji neposredna opasnost od ugroženosti klijenta ili nekog drugog, kada je obaveznokontaktirati porodicu klijenta i/ili odgovarajuće profesionalce (policiju, lekara opšte prakse, psihijatra, socijalnu službu) i izneti poverljiv materijal bez saglasnosti klijenta. Klijenta treba informisati o tome, ako je bezbedno da se to uradi.

11.3. Sve beleške o klijentu treba da se čuvaju na sigurnom mestu kako bi se zaštitila poverljivost podataka.

11.4. Bilo koji objavljeni materijal ili javna prezentacija u potpunosti mora da štiti identitet ili prepoznatljive identifikujuće karakteristike klijenta / klijenata njihovih rođaka, u sklopu zaštite podataka o ličnosti, osim ako ne postoji specifično odobrenje u pisanom obliku.

ODNOS PREMA NEKLINIČKIM KLIJENTIMA, SUPERVIZANTIMA, EDUKANTIMA I UČESNICIMA ISTRAŽIVANJA

Član 12.

12.1. Članovi koji su profesionalno angažovani u svim svojim aktivnostima, grupnim ili individualnim, kao terapeuti ili voditelji grupa, odgovorni su prema klijentima, odnosno pacijentima, u kliničkom setingu u skladu sa pravilima dobre prakse, a u nekliničkom setingu u skladu sa osnovnim etičkim načelima.

12.2. Edukatori su obavezni da se odnose etično prema kandidatima i poštuju principe i pravila koje određuje Trening komitet.

12.3. Članovi koji sprovode istraživanje moraju informisati klijente o prirodi i svrsi istraživanja, moraju da dobiju njihovu pismenu saglasnost za učešće i mora im se saopštiti da imaju pravo da napuste istraživanje tokom procesa. Nije dozvoljeno vršiti pritisak na klijenta, a oni koji nisu pristali da učestvuju, ne smeju da se tretiraju drugačije od onih koji su dali saglasnost. Uslovi prikazivanja bilo kakvog audio i video snimka koji je deo istraživanja treba da budu jasno naznačeni i da je za to obezbeđen pristanak klijenta.

ODNOS PREMA JAVNOSTI I KOLEGAMA (profesionalna lojalnost)

Član 13.

13.1. Članovi ne smeju da navode da poseduju kvalifikacije koje ne poseduju, ili članstvo koje nemaju, niti da daju pogrešne tvrdnje u reklamne svrhe, uključujući one za koje navode da je njihov rad ispred DGAB ukoliko nije tako, već predstavlja njihov lični angažman.

13.2. Članovi moraju poštovati postojeće zakonske odredbe i zahteve koji se odnose na njihovu profesionalnu ulogu.

13.3. Članovi mogu diskutovati mogućepovrede Etičkog kodeksa koje je učinio drugi član sa kolegama ili supervizorom, ali moraju o tome istovremeno da informišu Etički komitet DGAB.

13.4. Član ima pravo, dužnost i obavezu da upozna Etički komitet, ukoliko osnovano sumnja da se drugi član ne ponaša u skladu sa principima Etičkog kodeksa.

13.5. Član ima obavezu da traži savet iskusnog kolege ukoliko posumnja u svoj kapacitet za rad u praksi, kao i dužnost da skrene pažnju kolegi i pomogne mu ukoliko primeti da kolega ima poteškoća sa svojim profesionalnim obavezama. Ukoliko kolega nije spreman da razmotri primedbu, član je dužan da na poverljiv način upozna Etički komitet o povredi etičkih principa.

13.6. Član ne sme neodgovorno, nepromišljeno, ishitreno izlonamerno da urušava reputaciju kolege ili bilo koje osobe ili organizacije, ili da svesno i namerno učestvuje u procenama kolega ukoliko ne postoje uverljive i osnovane okolnosti.

13.7. Član uvek mora biti iskren i ne sme da navodi kolege i klijente na pogrešne zaključke, niti da učestvuje u bilo kakvoj prevari.

13.8. Članovi ne smeju da rade bilo šta što može da ugrozi reputaciju grupne analize.

ODNOS PREMA SEBI I SVOJOJ KOMPETENTNOSTI

Član 14.

14.1. Članovi treba da obezbede odgovarajuću tekuću superviziju sopstvenog rada i budu svesni ograničenja sopstvene kompetencije.

14.2. Članovi su dužni da se pobrinu da budu u dovoljno dobrom fizičkom i psihičkom zdravlju kako bi mogli na profesionalan način da obavljaju svoj posao i ne smeju da rade pod uticajem narkotika i alkohola.

14.3. Članovi imaju profesionalnu i etičku obavezu da sprovode kontinuiran profesionalni razvoj, čime se jača i profesionalni identitet u skladu sa smernicama DGAB, kako bi obezbedili odgovarajući standard svoje prakse i znanje u skladu sa profesionalnim i naučnim dostignućima u oblasti grupnoanalitičke teorije i prakse.

Predsedavajući Skupštine Udruženja

Milijana Niškanović

